

GKC Programma Onderwijsvernieuwing

Systematiek voor het bevragen van projecten gericht op onderwijskundige borging van projecten binnen A-programma's

Stap 1 Consistentie tussen maatschappelijke en schoolse doelstellingen van het project:

- a) Wat zijn de maatschappelijke doelen van het project? Welk maatschappelijk probleem wordt aangepakt?
- b) Wat zijn de schoolse doelstellingen van het project? Wat is concreet geformuleerd?
- c) In hoeverre draagt het realiseren van de geformuleerde schoolse doelstellingen bij aan het oplossen van het betreffende maatschappelijke probleem? Is er een logische relatie met het maatschappelijk doel? Of is het onderwijskundige doel feitelijk leidend? Controlevragen:
 - Is onderwijs als aanpak een logische keuze?
 - Levert maatschappelijke partner ook geld? Wie verdient? Wie investeert? Gelijkwaardig?
 - Hoe zorgt maatschappij voor inbedding van schoolse aanpak (implementatie)?
 - Hoe zorgt de school voor maatschappelijke inbedding (indien voorwaarde voor resultaat)?

Opmerking: doel hier is niet het checken van de haalbaarheid/relevatie van de maatschappelijke doelen. Wel belangrijk is de vraag welke doelen feitelijk leidend zijn. Als de maatschappelijke doelen (gedeeltelijk) randvoorwaardelijk of zelfs vooral een middel blijken te zijn voor het halen van de schoolse doelen dan is de haalbaarheid van maatschappelijke doelen ook relevant.

Stap 2 Nadere analyse van schoolse doelstellingen:

- a) Welke van de volgende vier aspecten/dimensies komen terug in de schoolse doelstellingen van het project?
 - Effectiviteit: onderwijs met betere leerresultaten, betere aansluiting
 - Efficiency: onderwijs goedkoper, minder tijdsbeslag
 - Adaptiviteit: meer uit leerling halen, beter bij individuele ontwikkeling aansluiten
 - Houdbaarheid: leerlingen gereedmaken voor de toekomst, duurzame kennis opbouwen
- b) In welke volgorde zijn de betreffende aspecten/dimensies aan de orde (prioriteitstelling)?
- c) Hoe verhouden de projectdoelen zich tot de doelen van betrokken onderwijsinstellingen?

Stap 3 Consistentie tussen schoolse doelstellingen en projectresultaten:

- a) Wat zijn de beoogde resultaten van het project (producten, opbrengsten, uitkomsten, etc.)? Hoe worden deze bepaald/gemeten?
- b) Zijn deze projectresultaten direct afgeleid van de geformuleerde schoolse doelstellingen? Stroken de projectresultaten met de geprioriteerde aspecten/dimensies?
- c) Is aandacht besteed aan toekomstige inbedding of opschaling van de resultaten?

Stap 4 Consistentie tussen schoolse doelstellingen en inrichting van het project:

- a) Stroken de schoolse doelstellingen met het gehanteerde onderwijsconcept (b.v. kennisoverdracht, leren van vaardigheden, competentieontwikkeling)?
- b) Stroken de schoolse doelstellingen met de gehanteerde leermiddelen/methoden/materialen/opdrachten?
- c) Stroken de schoolse doelstellingen met de beoogde leeromgeving (b.v. stage, simulatie, minionderneming)?
- d) Stroken de schoolse doelstellingen met de professionaliteit van de begeleiders (docenten, praktijkopleiders, etc.)?
- e) Stroken de schoolse doelstellingen met de beoogde organisatie/randvoorwaarden (planning, tijd/geld/toegankelijkheid (ICT-)systemen e.d.)?
- f) Is er een implementatiestrategie, inclusief betrokkenheid van alle benodigde lagen in de organisatie, die in lijn is met de beoogde opschaling?

Stap 5 Leidt het project tot aantrekkelijk en motiverend onderwijs?

Deze stap is bedoeld als overall reflectie met als achterliggende gedachte dat we uiteindelijk ook willen zien in welke mate het totaal aan projecten bijdraagt aan het realiseren van de KSF-en rond aantrekkelijk/motiverend onderwijs en effectiviteit van leerprocessen.

Ik zou de uitkomst van het onderzoek van Marjo willen meenemen. Belangrijkste criteria zijn:

Aantrekkelijkheid/motiverendheid:

Mate waarin het project voorziet in:

- authentieke en uitdagende leersituaties
- ruimte voor zelfverantwoordelijkheid
- goede organisatie van het leren (o.a. heldere kaders/ stimulerende en deskundige mentor/begeleider, regelmatige beoordeling groei competenties)
- aansluiting op niveau en beroepsambitie van de leerling

Effectiviteit van leerprocessen:

- doordachte en consequent doorgevoerde relatie tussen leerdoel, leersituatie en vorm van onderwijs/begeleiding
- goede afspraken over rollen en verantwoordelijkheden
- aantrekkelijke en motiverende leersituaties